

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Κύρωση της από 7.11.2024 Σύμβασης Τροποποίησης της από 26.7.2018 Σύμβασης Δωρεάς μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, του Κοινωφελούς Ιδρύματος με την επωνυμία Κοινωφελές Ίδρυμα «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΩΝΑΣΗΣ» (ALEXANDER S. ONASSIS PUBLIC BENEFIT FOUNDATION), του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «ΩΝΑΣΕΙΟ ΚΑΡΔΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ» και της εταιρείας με την επωνυμία «ΑΡΙΟΝΑ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ»

I. Γενικές παρατηρήσεις

A. Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε κατά την επεξεργασία του από τη Διαρκή Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, αφορά κύρωση σύμβασης δωρεάς και αποτελείται από τρία Μέρη (Α΄-Γ΄) και τέσσερα (4) Άρθρα (Πρώτο-Τέταρτο).

Με τις διατάξεις του κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η από 7.11.2024 τροποποίηση της από 26.7.2018 Σύμβασης Δωρεάς μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, του Κοινωφελούς Ιδρύματος με την επωνυμία «Κοινωφελές Ίδρυμα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΩΝΑΣΗΣ», του «Ωνάσειου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου» (Ω.Κ.Κ.), και της εταιρείας με την επωνυμία «ΑΡΙΟΝΑ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ», με τον διακριτικό τίτλο «ΑΡΙΟΝΑ Α.Ε» (Φορέας Υλοποίησης) σχετικά με το ύψος της δωρεάς, την υλοποίηση, την αποπεράτωση και την παραλαβή του έργου κατασκευής νέας πτέρυγας, όπως αυτό περιγράφεται αναλυτικά στο αρχικό κείμενο της σύμβασης δωρεάς και αφορά το «Ωνάσειο Εθνικό Μεταμοσχευτικό Κέντρο» και το «Ωνάσειο Παίδων».

Σημειώνεται ότι η από 26.7.2018 Σύμβαση Δωρεάς κυρώθηκε με το Άρθρο πρώτο του ν. 4565/2018 και έχει τροποποιηθεί με τις από 26.4.2019 και 24.9.2020 Συμβάσεις τροποποίησης, οι οποίες κυρώθηκαν με το Άρθρο 12 του ν. 4613/2019 και το Άρθρο πρώτο του ν. 4737/2020, αντιστοίχως, καθώς και με την από 19.3.2023 τροποποίηση η οποία πραγματοποιήθηκε δυνάμει του εδαφίου ε) του όρου 1 του άρθρου 3 της Σύμβασης (Προοίμιο της Σύμβασης, σελ. 3 και 4 του νομοσχεδίου).

Όπως αναφέρεται στην Αιτιολογική Έκθεση (σελ. 17), με τις προτεινόμενες διατάξεις επιδιώκονται η αύξηση του ποσού της δωρεάς του Ιδρύματος Ωνάση, η παράταση της προθεσμίας παράδοσης του έργου και η ρύθμιση της οργάνωσης και λειτουργίας του Ωνάσειου Νοσοκομείου.

Β. Το Άρθρο Πρώτο του νομοσχεδίου περιλαμβάνει το κείμενο της υπό κύρωση σύμβασης, η οποία αποτελείται από Προοίμιο και τέσσερις όρους (1-4). Με τις διατάξεις του όρου 1 τροποποιείται και συμπληρώνεται η παρ. 3 του άρθρου 2 της αρχικής Σύμβασης. Συγκεκριμένα, αυξάνεται το ύψος της δωρεάς από το ποσό των εβδομήντα εκατομμυρίων (70.000.000) ευρώ στο ποσό των ογδόντα δύο εκατομμυρίων (82.000.000) ευρώ, και παρέχεται στο Ω.Κ.Κ. η δυνατότητα να συνάπτει συμβάσεις για τη συντήρηση του εξοπλισμού που αποτελεί αντικείμενο της δωρεάς, μετά την παρέλευση πενταετίας, με του ίδιους προμηθευτές, ακόμη και κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων της νομοθεσίας (όρος 1.1 της υπό κύρωση Σύμβασης). Περαιτέρω, τροποποιείται και συμπληρώνεται η παρ. 6 του άρθρου 4 της αρχικής Σύμβασης. Ειδικότερα, εξουσιοδοτείται η τεχνική υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας να εκδίδει τα απαιτούμενα έγγραφα για τη σύνδεση του Έργου της Νέας Πτέρυγας με τα δίκτυα κοινής ωφέλειας κατά τα ειδικώς οριζόμενα (όρος 1.2 της υπό κύρωση Σύμβασης). Ακολούθως, τροποποιούνται και συμπληρώνονται οι παρ. 1, 5 και 6 του άρθρου 5 της αρχικής Σύμβασης. Μεταξύ άλλων, παρατείνεται η προθεσμία αποπεράτωσης του Έργου, η οποία είχε αρχικά συμφωνηθεί έως την 30η.6.2024, έως την 31η.3.2025, τροποποιείται η έναρξη της Περιόδου Συντήρησης του Έργου της Νέας Πτέρυγας, και ρυθμίζονται εκ νέου ζητήματα που αφορούν την Οριστική Παραλαβή του Έργου της Νέας Πτέρυγας (όρος 1.3 της υπό κύρωση Σύμβασης). Επίσης, στον όρο 1.4 της υπό κύρωση Σύμβασης αναφέρεται ότι «[τ]ο Παράρτημα Β΄ της Σύμβασης έχει ήδη αντικατασταθεί με το παράρτημα της από 19.12.2023 σύμβασης τροποποίησης». Τέλος, στους όρους 2, 3 και 4 της υπό κύρωση Σύμβασης, μεταξύ άλλων, προβλέπεται η άρση των έννομων συνεπειών της παρούσας αν μετά την πάροδο δύο (2) μηνών από την υπογραφή της το ν.π.ι.δ. «ΩΝΑΣΕΙΟ ΚΑΡΔΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ» δεν έχει μετονομασθεί σε «ΩΝΑΣΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ», και δεν έχει προβλεφθεί η απαλλαγή των

δωρεών του «Κοινωφελούς Ιδρύματος ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΩΝΑΣΗΣ» προς το ΩΝΑΣΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ από τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, (βλ., σχετικά, τα οριζόμενα στα προτεινόμενα Άρθρα δεύτερο και τρίτο του νομοσχεδίου) (όρος 1.4 της υπό κύρωση Σύμβασης).

Περαιτέρω, στο Μέρος Β΄ του νομοσχεδίου (Άρθρα δεύτερο και τρίτο) εισάγονται διατάξεις για την εφαρμογή της Σύμβασης. Συγκεκριμένα, στο Άρθρο δεύτερο προβλέπεται η μετονομασία του ν.π.ι.δ. με την επωνυμία «ΩΝΑΣΕΙΟ ΚΑΡΔΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ» σε «ΩΝΑΣΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ» (τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2012/1992), και ορίζεται ότι, εφεξής, το «ΩΝΑΣΕΙΟ ΚΑΡΔΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ» («ΩΚΚ»), το «ΩΝΑΣΕΙΟ ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ» («Ω.Ε.ΜΕ.Κ.»), το «ΩΝΑΣΕΙΟ ΠΑΙΔΩΝ», καθώς και κάθε νέα μονάδα ή οργανικό τμήμα του νομικού προσώπου της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2012/1992, που δύναται να λειτουργήσει μελλοντικά στην έδρα του, θα αποκαλούνται από κοινού «ΩΝΑΣΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ». Σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση (σελ. 19), η χρήση της ενιαίας επωνυμίας κρίνεται αναγκαία προκειμένου να αποφευχθεί η σύγχυση που ενδέχεται να προκληθεί από την παράλληλη χρήση περισσότερων διακριτικών γνωρισμάτων για κάθε μια από τις λειτουργίες του νομικού προσώπου και εν γένει προκειμένου να αποτυπωθεί το σύνολο των δραστηριοτήτων του.

Περαιτέρω, στο Άρθρο τρίτο προστίθεται νέα παρ. 2 στο άρθρο 4 του ν. 2012/1992 περί φορολογικών απαλλαγών και ευεργετημάτων των οποίων απολαύει το Ωνάσειο Νοσοκομείο. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, ορίζεται ότι παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών από υποκείμενο στον φόρο προμηθευτή αγαθών και υπηρεσιών προς το «Κοινωφελές Ίδρυμα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΩΝΑΣΗΣ» ή προς φορέα υλοποίησης που ορίζεται από το Ίδρυμα ή απευθείας προς το ΩΝΑΣΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ, στο πλαίσιο σύμβασης δωρεάς του Ιδρύματος προς το ΩΝΑΣΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ, απαλλάσσονται από τον φόρο προστιθέμενης αξίας έως του ποσού της συναφθείσας δωρεάς, κατά τα ειδικώς οριζόμενα στην προτεινόμενη διάταξη.

Τέλος, στο Μέρος Γ΄ (άρθρο τέταρτο) ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

II. Παρατηρήσεις επί του Άρθρου πρώτου

Με το Άρθρο πρώτο του υπό ψήφιση νομοσχεδίου κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η ως άνω Σύμβαση Τροποποίησης.

Σχετικώς σημειώνεται ότι η διοικητική δράση του κράτους εκδηλώνεται συχνά με τη μορφή της διοικητικής σύμβασης ή δημόσιας σύμβασης, κατά την ορολογία του ενωσιακού δικαίου (βλ. Σπηλιωτόπουλο – Β. Κονδύλη, Εγ-

χειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, τ. 1, 2023, σελ. 241 επ.). Η κύρωση της σύμβασης με νόμο είναι συνήθης πρακτική όταν η σύμβαση καταρτίσθηκε με διαδικασία διαφορετική από εκείνη που προβλέπουν οι γενικές ή ειδικές διατάξεις, ή περιέχει όρους που δεσμεύουν τρίτους (μη συμβαλλόμενους), ή περιέχει όρους που αντίκεινται στην ισχύουσα νομοθεσία, ή ρυθμίσεις για την επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν από την εκτέλεση της σύμβασης με διαιτησία. Στις περιπτώσεις αυτές η σύμβαση καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο, η ισχύς της όμως εξαρτάται από την κύρωσή της με νομοθετική πράξη, δυνάμει της οποίας και μόνο παράγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που ιδρύει (βλ. Ε. Σπηλιωτόπουλο – Β. Κονδύλη, όπ. παρ., παρ. 197, σελ. 271 επ., σύμφωνα με τους οποίους, αν η σύμβαση δεν έχει κυρωθεί με νόμο, οι όροι της δεν δύνανται να υπερισχύσουν διατάξεων της νομοθεσίας. Βλ., επίσης, Α. Γέροντα – Π. Παυλόπουλο – Γ. Σιούτη – Σπ. Φλογαίτη, Διοικητικό Δίκαιο, 2022, σελ. 459 επ., καθώς και ΣτΕ 880/2016 και 21/2019). Αυτονόητο είναι ότι η νομοθετική κύρωση δεν δύναται καταρχήν να θεραπεύσει ελαττώματα που ανάγονται σε τυχόν παράβαση συνταγματικών κανόνων ή κανόνων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά τη σύναψη τόσο της αρχικής σύμβασης όσο και των τυχόν τροποποιήσεών της.

Εξ άλλου, όπως γίνεται δεκτό και έχει επισημανθεί και σε παλαιότερες εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής, όταν κυρούται σύμβαση με νομοθετική πράξη, οι σχετικοί με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων όροι της εξακολουθούν να έχουν συμβατικό χαρακτήρα. Αντιθέτως, οι όροι της που αποκλίνουν από τις ισχύουσες διατάξεις ή θέτουν απρόσωπους κανόνες που δεσμεύουν τρίτους, έχουν ισχύ τυπικού νόμου και, ως εκ τούτου, οι διοικητικές πράξεις που εκδίδονται βάσει αυτών είναι δυνατόν να προσβάλλονται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (βλ., ενδεικτικά, τις εκθέσεις επί των νομοσχεδίων «Για την κύρωση των Συμβάσεων Παραχώρησης που έχουν συναφθεί μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των Οργανισμών Λιμένος Α.Ε. - Διατάξεις για τη λειτουργία του συστήματος λιμενικής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις» (ν. 4597/2019), «Κύρωση της Σύμβασης Μίσθωσης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της εταιρείας ENERGEAN OIL & GAS- ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ για την παραχώρηση του δικαιώματος έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στη χερσαία περιοχή "Αιτωλοακαρνανία"» (ν. 4524/2018), «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης – Κατασκευής – Χρηματοδότησης – Λειτουργίας – Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης και Μελέτη – Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων και άλλες διατάξεις» (ν. 4612/2019), «Κύρωση της α-

πό 3.2.2020 επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς – Έργο Ι και της από 3.2.2020 τροποποιητικής σύμβασης της από 3.6.2019 επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς – Έργο VI μεταξύ του Ιδρύματος "Κοινωφελές Ίδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος" και του Ελληνικού Δημοσίου για την ενίσχυση και αναβάθμιση των υποδομών στον τομέα της Υγείας» (ν. 4667/2020), «Κύρωση της Σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΤΡΑΙΝΟΣΕ Μεταφορές-Μεταφορικές Υπηρεσίες Επιβατών και Φορτίου Ανώνυμη Σιδηροδρομική Εταιρεία» (ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε.) για την ανάθεση Υποχρεώσεων Δημόσιας Υπηρεσίας επιβατικών σιδηροδρομικών μεταφορών» (ν. 4953/2022)).

Αθήνα, 18 Νοεμβρίου 2024

Ο Εισηγητής
Δημήτριος Βασιλείου
Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
τ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής
Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών